

SPOLEČNÁ AKCE RADY 2008/230/SZBP

ze dne 17. března 2008

na podporu činností EU za účelem prosazování kontroly vývozu zbraní a zásad a kritérií Kodexu chování EU pro vývoz zbraní ve třetích zemích

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 14 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. června 1997 přijala Rada program EU pro prevenci a boj proti nedovolenému obchodování s konvenčními zbraněmi, jenž zavazuje EU a její členské státy přijmout koordinovaná opatření za účelem pomoci jiným zemím v prevenci a boji proti nedovolenému obchodování se zbraněmi.
- (2) Dne 8. června 1998 Rada přijala Kodex chování Evropské unie pro vývoz zbraní, který stanoví osm kritérií pro vývoz konvenčních zbraní, pro případy zamítnutí zavádí mechanismus oznamování a konzultační mechanismus a zahrnuje postup týkající se transparentnosti, ukládající zveřejňování výročních zpráv EU o vývozu zbraní. Kodex od svého přijetí významně přispěl k harmonizaci vnitrostátních politik v oblasti kontroly vývozu zbraní a jeho zásady a kritéria oficiálně převzaly různé třetí země.
- (3) Operativní ustanovení 11 Kodexu chování Evropské unie pro vývoz zbraní stanoví, že členské státy vynaloží co největší úsilí na podporu toho, aby se ostatní státy vyvážející zbraně připojily k zásadám kodexu.
- (4) Evropská bezpečnostní strategie přijatá dne 12. prosince 2003 hlavami států a předsedy vlád uvádí pět hlavních výzev, jimž bude muset EU čelit v období po studené válce: terorismus, šíření zbraní hromadného ničení, regionální konflikty, selhání státu a organizovaná trestná činnost. Důsledky nekontrolovaného pohybu konvenčních zbraní jsou hlavním prvkem čtyř z uvedených pěti výzev. Nekontrolované převody zbraní ve skutečnosti přispívají k vyostření terorismu a organizované trestné činnosti a jsou hlavním faktorem vzniku a šíření konfliktů, jakož i rozpadu státních struktur. Strategie dále vyzdvihuje význam kontrol vývozu pro zastavení šíření zbraní.
- (5) Cílem mezinárodního nástroje, který státům umožní včas a spolehlivě identifikovat a sledovat nedovolené ruční palné a lehké zbraně, přijatého Valným shromážděním OSN dne 8. prosince 2005 je zvýšit účinnost stávajících dvoustranných, regionálních a mezinárodních dohod za

účelem prevence, potírání a vymýcení nedovoleného obchodu s ručními palnými a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech a tyto dohody doplnit.

- (6) Strategie EU pro boj proti nedovolenému hromadění ručních palných a lehkých zbraní a střeliva pro ně a proti nedovolenému obchodování s nimi přijatá na zasedání Evropské rady ve dnech 15. a 16. prosince 2005 stanoví, že by EU měla podporovat posilování kontrol vývozu a prosazování kritérií Kodexu chování pro vývoz zbraní na regionální a mezinárodní úrovni, mimo jiné prostřednictvím pomoci třetím zemím při vypracovávání vnitrostátních právních předpisů v této oblasti a prosazováním opatření ke zvyšování transparentnosti.
- (7) Dne 6. prosince 2006 přijalo Valné shromáždění OSN za podpory všech členských států Evropské unie rezoluci 61/89, nazvanou „Směrem ke smlouvě o obchodu se zbraněmi: stanovení společných mezinárodních norem pro dovoz, vývoz a transfer konvenčních zbraní“. V prosinci roku 2006 a v červnu a prosinci roku 2007 Rada přijala závěry, v nichž se zdůrazňuje důležitost aktivního zapojení EU a členských států do procesu v rámci Organizace spojených národů a jejich spolupráce na tomto procesu s ostatními státy a regionálními organizacemi za účelem stanovení společných mezinárodních norem pro dovoz, vývoz a transfer konvenčních zbraní, což by znamenalo hlavní příspěvek k potírání nežádoucího a nezodpovědného šíření konvenčních zbraní, které ohrožuje mír, bezpečnost, rozvoj a plné dodržování lidských práv.
- (8) Akční plány dohodnuté mezi EU a partnerskými zeměmi v rámci evropské politiky sousedství obsahují buď přímý odkaz na Kodex EU pro vývoz zbraní, nebo na vytvoření účinných systémů vnitrostátních kontrol vývozu,

PŘIJALA TUTO SPOLEČNOU AKCI:

Článek 1

1. Za účelem praktického provádění:

— Evropské bezpečnostní strategie,

— strategie EU pro boj proti nedovolenému hromadění ručních palných a lehkých zbraní a střeliva pro ně a proti nedovolenému obchodování s nimi,

- operativního ustanovení 11 evropského Kodexu chování pro vývoz zbraní,
- programu EU pro prevenci a boj proti nedovolenému obchodování s konvenčními zbraněmi,
- mezinárodního nástroje, který státům umožní včas a spolehlivě identifikovat a sledovat nedovolené ruční palné a lehké zbraně,
- akčních plánů v rámci evropské politiky sousedství a
- závěrů Rady o mezinárodní smlouvě o obchodu se zbraněmi.

Evropská unie podporuje činnosti k prosazení těchto cílů:

- a) prosazování kritérií a zásad Kodexu chování EU pro vývoz zbraní ve třetích zemích;
- b) poskytování pomoci třetím zemím při vypracovávání a provádění právních předpisů pro zajištění účinné kontroly vývozu zbraní;
- c) poskytování pomoci zemím při odborné přípravě úředníků vydávajících licence, aby bylo zajištěno odpovídající provádění a prosazování kontrol vývozu zbraní;
- d) poskytování pomoci zemím při vypracovávání národních zpráv o vývozu zbraní a při prosazování dalších způsobů kontroly s cílem podpořit transparentnost a odpovědnost při vývozu zbraní;
- e) vybízení třetích zemí k tomu, aby podporovaly proces OSN, jehož cílem je přijetí právně závazné mezinárodní smlouvy stanovující společné normy pro celosvětový obchod s konvenčními zbraněmi, a poskytování podpory s cílem zajistit, že jsou schopny plnit tyto možné společné normy.

2. Popis projektů k prosazování cílů uvedených v odstavci 1 je obsažen v příloze.

Článek 2

1. Za provádění této společné akce odpovídá předsednictví, jemuž je nápomocen generální tajemník Rady, vysoký předsta-

vitel pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Komise je plně zapojena.

2. Technickým prováděním projektů uvedených v čl. 1 odst. 2 se pověřuje:

- slovinské Středisko pro evropskou perspektivu jednající jménem ministerstva zahraničních věcí Republiky Slovinsko, s ohledem na projekty týkající se zemí západního Balkánu a Turecka,

- Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí Francouzské republiky, s ohledem na projekt týkající se severoafričských a středomořských zemí,

- Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, s ohledem na projekty týkající se zemí západního Balkánu a Ukrajiny,

- švédský Inspektorát strategických produktů jednající jménem ministerstva zahraničních věcí Švédského království, s ohledem na projekt týkající se Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Gruzie a Moldavska.

3. Předsednictví, generální tajemník, vysoký představitel a Komise se v rámci svých pravomocí vzájemně pravidelně informují o provádění této společné akce.

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění projektů uvedených v čl. 1 odst. 2 činí 500 500 EUR a bude hrazena ze souhrnného rozpočtu Evropské unie.

2. Výdaje financované částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly Evropského společenství, kterými se řídí souhrnný rozpočet Evropské unie. Výdaje jsou způsobilé včetně nepřímých nákladů ke dni vstupu v platnost této společné akce.

3. Komise dohlíží nad řádným použitím příspěvku EU uvedeném v odstavci 1. Za tímto účelem uzavře finanční dohody se subjekty provádějícími projekty uvedenými v článku 2 o podmínkách použití příspěvku EU. Finanční dohody stanoví, že subjekty provádějící projekty zajistí viditelnost příspěvku EU úměrnou jeho výši.

Článek 4

Předsednictví, jemuž je nápomocen generální tajemník, vysoký představitel, podává Radě zprávy o provádění této společné akce. Tyto zprávy tvoří základ hodnocení prováděného Radou. Komise je plně zapojena a poskytuje informace o finančním provádění projektů podle čl. 3 odst. 3.

Článek 5

Tato společná akce vstupuje v platnost dnem přijetí.

Její použitelnost končí dnem 17. března 2010.

Článek 6

Tato společná akce bude zveřejněna v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 17. března 2008.

Za Radu
předseda
I. JARC

PŘÍLOHA

Podpora činností EU za účelem prosazování kontroly vývozu zbraní a zásad a kritérií Kodexu chování EU pro vývoz zbraní ve třetích zemích**I. Cíle**

Obecnými cíli této společné akce jsou:

- a) prosazování kritérií a zásad Kodexu chování EU pro vývoz zbraní ve třetích zemích;
- b) poskytování pomoci třetím zemím při vypracovávání a provádění právních předpisů pro zajištění účinné kontroly vývozu zbraní;
- c) poskytování pomoci zemím při odborné přípravě úředníků vydávajících licence, aby bylo zajištěno odpovídající provádění a prosazování kontrol vývozu zbraní;
- d) poskytování pomoci zemím při vypracovávání národních zpráv o vývozu zbraní a při prosazování dalších způsobů kontroly s cílem podpořit transparentnost a odpovědnost při vývozu zbraní;
- e) vybízení třetích zemí k tomu, aby podporovaly proces OSN, jehož cílem je přijetí právně závazné mezinárodní smlouvy stanovující společné normy pro celosvětový obchod s konvenčními zbraněmi, a poskytování podpory s cílem zajistit, že jsou schopny plnit tyto možné společné normy.

II. Projekty

Účel:

Poskytnout technickou pomoc třetím zemím, jež projeví zájem a prokázaly ochotu zlepšit své normy a postupy v oblasti kontroly vývozu vojenského vybavení, a uvést v soulad jejich normy a postupy s normami a postupy dohodnutými a používanými členskými státy Evropské unie a stanovenými v Kodexu chování EU pro vývoz zbraní a v doprovodné uživatelské příručce.

Popisy a odhadované náklady:

- i) Pracovní semináře pro skupiny zemí

Projekt bude spočívat ve čtyřech dvoudenních pracovních seminářích, na něž budou pozváni státní úředníci a úředníci vydávající licence z vybrané skupiny zemí. Upřednostní se konání seminářů v jedné z cílových zemí, a odbornou přípravu v příslušných oblastech poskytnou odborníci ze státních správ členských států EU a sekretariátu Rady EU nebo ze soukromého sektoru (včetně nevládních organizací).

- ii) Pracovní semináře pro jednotlivé země

Projekt bude spočívat ve dvou dvoudenních pracovních seminářích pro jednotlivé cílové země, na něž budou pozváni státní úředníci a úředníci vydávající licence z dané cílové země. Upřednostní se konání pracovních seminářů v cílových zemích, a odbornou přípravu v příslušných oblastech poskytnou odborníci ze státních správ členských států EU a sekretariátu Rady EU nebo soukromého sektoru (včetně nevládních organizací).

III. Doba trvání

Celková doba provádění projektu se odhaduje na 24 měsíců.

IV. Přijímající země

Skupiny přijímajících zemí:

- i) země západního Balkánu (dva dvoudenní pracovní semináře, jeden v první polovině roku 2008 a jeden první polovině roku 2009):

— Albánie; Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Bývala jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora, Srbsko

ii) partnerské země evropské politiky sousedství ze severní Afriky/středomořské oblasti (jeden dvoudenní pracovní seminář v druhé polovině roku 2008):

— Alžírsko, Egypt, Libye, Maroko a Tunisko

iii) partnerské země evropské politiky sousedství z východní Evropy a oblasti Kavkazu (jeden dvoudenní pracovní seminář v druhé polovině roku 2009):

— Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie a Moldavsko

Jednotlivé přijímající země (jeden dvoudenní pracovní seminář v první polovině roku 2008 a jeden v první polovině roku 2009):

— Turecko, Ukrajina

(Pokud by si některá z výše uvedených zemí nepřála účastnit se pracovního semináře, bude další země vybrána ⁽¹⁾ z těchto dodatečných partnerských zemí v rámci evropské politiky sousedství: Izrael, Jordánsko, Libanon, palestinská samospráva, Sýrie.)

V. Finanční ujednání

Projekty budou financovány výhradně z této společné akce.

Celkový odhad potřebných finančních prostředků: celkové náklady na projekt popsany v této společné akci činí 500 500 EUR.

⁽¹⁾ Dohodne se na příslušných rozhodovacích úrovních Rady na návrh předsednictví, jemuž je nápomocen generální tajemník, vysoký představitel. Komise je plně zapojena.